

פרטיכל מט. כ"א/2

מליבת ועדת הכספים

ביום ב', ג' אדר תש"י - 20.2.50.

נוכחים:

היו"ר ד. צ. פנקס.

ג. רפטור

א. ס. גניחובסקי

י. אפרתי

ה. פרוסקין

ש. דיין

א. אלישר

ט. בור

ד"ר א. גרנות

ח. לבנו

א. הרצפלד

ד"ר י. בדר

ד"ר מ. טבה

מוזמנים:

שר האוצר א. קפלן

מר סליבק - מטעם האוצר.

סדר היום:

1. מתן הלואה להשגת מכונית לסגן יו"ר הכנסת, ד"ר בורג.
2. מנזי מזכיר לוועדת הכספים מטעם הכנסת.
3. חוק נכסי נפקדים.
4. העברות מסעיף לטעיף במשרד ראש הממשלה.
5. חברת שיוק לחפצי העולים.
6. הלואה לחקלאות, כתוצאה מהנזק שנגרם ע"י השלג והכפור.
7. המסחר עם גרמניה.
8. שאילתא.
9. חברת האשלג.
10. קביעת סדר היום לישיבה שתקיים מחר.

היו"ר ד. צ. פנקס: הופנתה אלי דרישה מאת נשיאות הכנסת לאפשר לה סידור הנהוג בטטלה לגבי פקידים שצריך לרכוש עבורה מכונית לשם נסיעה בעניני עבודתם. סגן היו"ר הכנסת, ד"ר כורג, בקש לאשר לו הלואה לרכישת מכונית בקשר לתפקידיו, באותם התנאים שהלואה כזאת ניתנת לפקידים המטלה. המטלה נותנת 90% מערך המכונית, ו 10% נוחא מקבל ההלואה. את ההלואה מהזרים כגל שנים, ע"י תשלום חודשי. נוסף לכך, מסלמים סכום מסוים להוצאות הנסיעה, על פי הסכם, או על פי קילומטרז'. כאן מדובר על ארבע נסיעות לירושלים ומירושלים, ועל נסיעות בתוך תל אביב ובתוך ירושלים - בט"ה כאלף קילומטר לחודש. אני יודע שנותנים לפקידים מסוימים את הכסף הזה מתוך תקציב המסדר בו הם עובדים. ההצעה היא לתת את ההלואה לד"ר כורג מתוך הרזרבה של הכנסת.

א. אליטר: עברתי על תקציב משרד התחבורה והתברר לי שההוצאות על מכוניות, בהגים וכל הכרוך בזה, מגיעות לקרוב לשני אחוזים מן התקציב הכללי. לפי דעתי זהו סכום שנכסטי. היה כדאי לברר, אם כל המכוניות האלו, הגוזלות בזמן רב, והגורמות להוצאות מיותרות, נחוצות באמת. אין לדברי כל קשר עם המכונית לד"ר כורג, אולם היה רצוי לברר את הדבר הזה עם שר האוצר או עם שר התחבורה.

שר האוצר א. קפלן: בענין זה יש לשאול את שר זגבי, אשר יכול לבדוק את המספרים. אני חושש שהוצאות אלו לנסיעות תגדלנה, כי למעשה כולנו נמצאים על גלגלים. אם קרוב לאלפים פקידים יטעו כל שבוע לפחות פעמיים, ואם מספר פקידים יטעו ארבע פעמים בשבוע מתל אביב לירושלים ולהיפך, תהינה ההוצאות גדולות מאד. הלואי ולא נוציא על מכונית יותר מטאגו מוציאים כעת. זו אינה הבעיה היחידה; אורחים רגילים צריכים להתרוצץ בין ירושלים ותל-אביב כדי להגיע לאיזה שהוא מסדר. דבר זה גורם לכזבזב כסף וזמן. טאלה זו מדאיגה אותי מאד. אני מקבל תלונות על כל צעד וצעד ע"כ שהמדינה אינה קיימת אצ" בשביל התושבים, אלא להיפך.

לא היה כדאי לסדר את התשלום לנסיעות לפי הקילוטרזג'. אני מציע לתת לו את הסכום שכל חברי הכנסת יקבלו עבור הוצאות נסיעה. אני רק מבקש שהדבר הזה לא יגרור אחריו בקשות של סאה חברי הכנסת למכוניות.

סכום: הוחלט לאשר, מתוך תקציב הרזרבה של

הכנסת, הלואה לרכישת מכונית עבור ד"ר

גורג, סגן יו"ר הכנסת, לפי התנאים שהאוצר גותן הלואות כאלו לפקידים אצאג המכילה. בנוגע להוצאות הנסיעה, יהיה הסדר, א בהתאם להחלטת ועדת הכנסת, אשר יביא אותן בחשבון.

2. מינוי מזכיר לוועדת הכספים מטעם הכנסת:

היו"ר ד. צ. פנקס: פאחר שהעבודה מחולקת בין תל אביב

וירושלים, אני מוצא לנכון לבקש את

הועדה להוסיף לפרטונל של עובדי הכנסת, אגט שימש מזכיר ועדת הכספים. באתי בדברים עם יו"ר הכנסת ע"כ; אין לו התנגדות, אבל הוא רוצה שהדבר יאושר כאן. אין דבר זה מונע את עבודתו של מר ספיבק, אשר הוא נציג האוצר, וקצין הקשר בין האוצר והועדה. אבל הצד הטכני שלי טובל; בחדשים האחרונים, אני משתמש במזכיר פרטי, יכתיב לו מכתבים, ואפילו שולח אותם על חשבוני. עד כמה שמזכיר זה לא יהיה מועסק בוועדת הכספים, יעסיקו אותו בכנסת. אם יש הסכמה פרינציפיונית לכך, אנוא בדברים עם מזכירות הכנסת בקשר לקבלת האיש.

שר האוצר א. קפלן: יתכן שאפשר למצוא את האיש בין עובדי

הכנסת הקיימים כבר.

היו"ר ד. צ. פנקס: את זה אריך לברר.

סכום: הוחלט לאשר את בקשת היו"ר שיהיה

מזכיר מיוחד לוועדת הכספים מבין

עובדי הכנסת. הוחלט לברוק אם אפשר למצוא את האיש בין עובדי הכנסת הקיימים כבר, או שצריך לקבל אדם חדש.

3. חוק נכסי נפקדים:

היו"ר ד. צ. פנקס:

ועדת המשנה לחוק נכסי נפקדים קימה

שתי ישיבות של ועדת הכספים, האחת ביום

ו', והשניה ביום א'. גמרנו את הנסיון. נכח בישיבות גם טר שפריר, בשם האוצר. לצעדיא יש צורך בעוד ישיבה אחת. לא היתה כל שאלה שנדרשנו להביא לפני הועדה, אם כי דבר כזה עוד יתכן. עד מחר בערב נקבל את הנוסח הסופי של החוק. חבר הכנסת ^{טובי} צאצאצאצא עומד על זכותו להיות נוכח בשעת הדיון על הצעותיו. יתכן שנצטרך לקבוע ישיבה סופית בסוף השבוע אצא של ועדת המשנה המורכבת, בצירוף שני חברי הכנסת, ג'רג'ורה וטובי. הציעו הצעות אשיש להחליט עליהן.

א. אלישר:

האם ההסתיגויות תבואנה בפני המליאה

של הועדה, או בפני מליאת הכנסת?

היו"ר ד. צ. פנקס:

ההסתיגויות תובאנה לפני הכנסת.

ד"ר י. בדר:

אני שולל את חוקיות ישיבת ועדת המשנה

שהתקיימה ביום הראשון; לא קבלתי כל הודעה

על קיום ישיבה זו.

היו"ר ד. צ. פנקס:

בהזמנה שנשלחה היה כתוב שמזמינים ליום

ששי, ושייתכן והיה צורך לקיים ישיבה נוספת אצא

ביום ראשון. אני מצטער ע"כ שד"ר בדר לא הופיע ביום ששי. בקשתי את

המזכיר לסלפן לו סתוך הישיבה, אך הוא לא הצליח להשיג אותו. לו הייתי

אני המזכיר, הייתי שולח טלגרמות ביום ששי, כדי שכולם יקבלו את

ההודעה, או שהייתי שולח אליה.

מר ספיבק:

מזכירות הכנסת מטפלת בדברים אלה; הם

קבלו על עצמם להזמין את האנשים.

היו"ר ד. צ. פנקס:

טשום כך אני מעוניין במזכיר הועדה שיהיה

עובד הכנסת. אולם העוול ניתן לתיקון; מבקש את חבר הכנסת בדר להשתתף בישיבה הבאה, ואז הוא יוכל להגיש הסתיגויות.

ד"ר בדר: הייתי במקום ביום ששי, ונודע לי כעבור זמן רב, שאתם יושבים במקום אחר.

היו"ר ד. צ. פנקס: ישבנו במשרד פרטי, באחד החדרים של בנק "הטורחי", מכיון ששלושה חברים חנו שלושת רבעי שעה לשרות כדי לחזור מהקיריה, ביום ששי, ובקשו לסדר את הישיבה במקום אחר.

4. העברות מסעיף לסעיף במשרד ראש הממשלה:

היו"ר ד. צ. פנקס: הוגשה הצעה ע"י משרד ראש הממשלה להעברות מסעיפי משנה לסעיפי משנה אחרים בתוך תקציב המשרד. מוצעת הקטנה של 22,650 ל"י בסעיפים ידועים, ולעומת זה, הגדלה באותו הסכום בסעיפים אחרים..

א"א צאצא
מ. בדר:

מתעוררת שאלה לגבי העורפים המופיעים בסוף השנה, שאינם צריכים ללמד שיש

להעביר, אלא מאפשר היה לקטץ אותם.

במקום עבודת מחקר מסוימת, שהיתה צריכה להיות

ולמעטין מספר מסויים של אנשים, מופיעה כעת קבוצת עובדים. האם הכוונה היא להגדלת התקן? אם כן, איך אנו מחליטים דק על העברה מסעיף לסעיף, אלא על הגדלת התקציב לעומת השנה שעברה.

מ. ג. גניחובסקי: מה פירוש "חברות אצטא לעולים"? האם אלה חברות של משרד העליה? הייתי רוצה לקבל אינפורמציה בענין זה; אינני יכול להצביע על דבר שאינני יודע אותו.

האם יש חשבון בתקציב הרדיו, המכסה

את עצמו. כמו במשרד התחבורה? הענינים ברדיו אינם בסדר. יש ענין של

מועצה מדעית, וישנו מישור המחליט על דעת עצמו. אינני רוצה לעכב את ההעברה, אבל הייתי רוצה שיו"ר הוועדה הזאת יביא את הבקשה למנהל הרדיו, שאנו מעוניינים לטמוע אותו.

ד"ר בדר: אני מציע לשלוח את הענין לוועדת המסנה, ולהזמין לישיבה את מנהל הרדיו. לצערי אני יודע משהו על עבודת שרות הטידוד.

היו"ר ד. צ. פנקס: החברים יקבלו הזדמנות לדון על הרדיו, בקשר עם התקציב הכללי של השנה הבאה. אשר לשאלתו של חבר הוועדה מנחם בדר, ברצוני להגיד ^{שיש} ~~אאא~~ כאן הגדלת הפקידות. אם משרד ראש הממשלה דורש טבעה פקידים נוספים, אינני חושב שאנו צריכים להתנגד לכך. תהיה לנו הזדמנות לא להוסיף פקידים בקשר עם משרד האספקה והקצוב, ששם יהיה המדובר בהוספה של מאות ולא של יחידים. לכן אני ממליץ ע"כ שנאשר את ההעברות. אני מצרף את הערת מר גניחובסקי שלשם השכלתנו הפרטית נקבל את החוברות לעולים.

א. מ. גניחובסקי: אני מעוניין ללמוד את תקציב הרדיו, את אופן פעולת הרדיו, וכמה יש שם מכל דבר.

ב. ויפטור: אני חושב שהרדיו הפך למכשיר דתי. אני מעוניין שנברר את הדבר.

סכוב: הוועדה אישרה את הצעת האוצר להעברות מסעיף לסעיף במשרד ראש הממשלה, על סך 22,650 ל"י.

ד"ר בדר: האם יש תקוה שכל ההעברות האלה תתפרסמה בעתון הרשמי?

היו"ר ד. צ. פנקס: כתבתי לפני כמה ימים מכתב לשד האוצר, בו בקשתי לרכז את כל ההעברות שנעשו ולפרסם

אותן בעתון הרשמי. אני מתאר לי ששר האוצר יודע למשרדים בראשון
למרץ שלא תהינה יותר העברות מסעיף לסעיף. אז יוכלו לפרסם את ההעברות
ברשומות. אני בטוח ששר האוצר יביא לנו את ה"ספלמנטרי בג'סט", התקציב
הנוסף. על אחדים מהסעיפים האלה החלטנו כאן. על הרזרבה נשטרך לקבל
את אצאצא הפרסום. קבלנו את הפירוט לששה חדשים.

שר האוצר א. קפלן: אני מוכן להמציא פירוט לתשעה חדשים.

5. חברת שיווק לחפצי העולים:

שר האוצר א. קפלן: חברת השיווק תהיה חברה ממסלתית; הפקידות

תהיה פקידות ממסלתית. אנו רוצים לשתף לא רק א

את גורם המטלה, אלא גם גורמים אחרים כגון בנקא, ואולי גם לשכת
המסחר והתעשייה והתנועה הקואופרטיבית. אנו מנהלים אתם מו"מ. המטרה
פשוטה. אנו רוצים א) לטבוע את הצפת השוק בסחורות שאין להן ערך;
ב) לבוא לעזרת העולים לטען הבאת הסחורות ע"י קרדיט ביניים על חשבון
הסחורות (קרדיט לוסברדי). אנו רוצים, בטקרה שמביאים סחורות, לנסות
להוציא אותן לחו"ל עד כמה שאפשר. אנו מעונינים להוציא בעיקר כלי
כסף, שטיחים מפרס, אשר הפכו אותם לעסק גדול. רצוננו הוא לשווק את
הסחורות האלה שמינן נחוצות לנו בארץ, לחו"ל. אם אי אפשר יהיה
לשלוח לחו"ל, נסדר את המכירה בצורה כזאת שיהיה מינימום של נזק
במשק הישראלי. אנץ מוכן להמציא לכם את תקנות החברה. היה ויכוח גדול
באיזו מידה להשתמש באמצעות של עידוד, או באמצעות של כפייה. אין
לממשלה רצון להשתמש בכפייה. החברה הזאת צריכה לעבוד בצורה
קומיסיונית, ולא לטען רווח או הפסד. אנו רוצים לתת לעולים המביאים
אתם סחורות, והרוצים לטכור אותן, קרדיט לוסברדי, כדי שלא יהיה תלוי
באנשים אחרים. אא דמי ההחטנה הולכים וגדלים, ולפעמים האנשים מתיאשים
מהם. אט עולה המחזיק בסחורות יגיד לנו שהוא מעונין לטדר את הדבר
בצורה אחרת, הוא חופשי לעשות זאת. ברור שכל החכנית הזאת תהיה כפופה
לענין הדיביזים.

ד"ר י. בדר: לפני שקטה החברה, היו ידיעות בעתונות על מקרים במשרד לקיצוב, שעשו לפעמים מאמצים כדי להבטיח שהעולה שהביא אתו משהו, ימכור את סחורתו במקום ידוע. היו ידיעות בעתונות, שנעשו מאמצים ע"י המשביר המרכזי, וזה היה קשור גם בידיעות הרשמיות שקבל האיש ממשרדי הממשלה. אני חושב שיהיה טוב אם שר האוצר יבטיח לנו שהחברה המוקמת לא תשתמש בעמדתה בכדי למלא תפקיד של סוכן רק בשביל סקטור ידוע, או קודם כל בשביל סקטור ידוע.

א.א.א

היו"ר ד.צ. פנקס: מדוע צריך המשרד הזה להיות ממשלתי, אם יש בו השתתפות של בנק? מדוע יש צורך בשתוף פעולה זה? האט אין לממשלה מיליון לירות בכדי לשלם אותן? האם אין בזה פגיעה בעסקי ההחסנה המתקיימים בידי כל מיני פירמות, אשר פרנסתן בזה שהן מחסינות חפציהם של העולים? מה יהיו התעריפים של החסנה וטפול בחפציהם אלה? החברה "לעולה" שנוסדה ע"י הסוכנות היהודית ע"י שתוף פעולה בין הסוכנות היהודית וסולל בונה, וחברה "טרנספורט" שיצחק רוקח עומד בראשה, קבעה מזמנו תעריפים יקרים מאוד לעולים. אני חושב שלא רצוי לממשלה להכנס לתוך עסק דומה, ולעורר טענות נגדה.

א. אליטר: אני מקבל כמובן את הצעת שר האוצר שימציא לנו את תקנות החברה.

שמעתי הערה בנוגע לטטיחיהם. כתבתי למנהל

המכס בענין זה. היום המצב הוא כזה שהדבר היחידי כמעט שאפשר להוציא מארצות מסוימות הם הטטיחיהם. לעולים אין ממה לשלם את המכס הגבוה, ההורס את כל אפשרות קיומם. פניתי בשאלה זו בע"פ למר מנדלסון, ושאלתי אותו מה המצב. הוא אומר שהדרך היחידה היא לתת מידה ידועה של הקלות לאחוז ידוע של טטיחיהם, כדי שלמשפחות המביאות טטיחיהם יהיה במה להתעסק. אני סבור שאפשר ללכת בדרכה של שויצריה, ולפתוח תערוכות של טטיחיהם, למשל, על מנת שימכרו אותם לתיירים.

ב. רפסור: אני תוסך בכל חברה שיש לה אופי צבורי,

לאומי וממשלתי. גם חברה כזאת יכולה

לקפח יחיד, אולם אז צריך להגן על היחיד. יכול להיות שהיה עוול כלפי

אם * נמסור את הדבר לסוחרים פרטיים, עומדת השאלה של פקוח. אין אנו רוצים לשתף בעסק זה רווח פרטי, כי החברה צריכה לעבוד רק בקומיסיון. אינני אומר שלא יכולים להיות כשלונות, אולם הסחורה מתגלגלת חודשים רבים בחנאים איומים, לרעה המסק ולרעת האיש, ויש לחסל את המצב הזה. לפעמים יש כלי עבודה יקרים אשר אין מנצלים אותם. שאלת הבאת סחורות ללא רשיון היא בעייה קשה מאד. החלטתי לברר את הרוגז שהיה לפני שבועיים בקשר לכותנה, והתברר לי שפתי החרושת החליטו להביא כותנה בלי רשיון. מביאים בדים למרות זה שאסור להביא בדי.

אצ לא רק שטיחים מביאים מפרס. אנו עם בעל המצאות. שהרן הפכה לטרכוז של מסחר במטבע ישראלי ~~במלואו~~. היהודים מוכרים שט את הדינרים במחיר נמוך, וקונים לא חמיד שטיחים. מעבירים את הכסף ללונדון וניו-יורק, ומוכרים את הכסף הזה לתושבי חיפה, תל-אביב וירושלים, במחיר של טוק שחור. יש ניצול איום בענין זה. עלינו למצוא דרך כדי לשלוח נציג לפרס, להגן על רכוש העירקים. אנו נתקלים בכל פעם בעובדות חדשות המחייבות הרחבת הפעולה, לרגלי האופי המיוחד של העליה הן בהיקף והן בתוכן. מה הטענה על עניני פרס? אם איש מביא אתו שטיחים פרטיים, ומולח אותם לחו"ל, הוא אינו משלם לא מכס ולא מס שותרות. יש לחשוב על הרעיון של טכירת השטיחים לעולים בולוטה זרה. את זה צריך לברוק. אם מוכרים שטיחים בארץ, בחגבים השטיחים למותרות, והקונה צריך לשלם. אז קשה צעקה. אנו מעוניינים שהחברה הזאת תקיף את הסחורה הטובאת לארץ בלי רשיון. אם סוחר יביא סחורה בלי רשיון, הוא חופשי לעשות בה כרצונו. נסיתי לדחות את התערבות המטילה במשך חודשים, כי כל התערבות כזו עם חוטר אנושי כזה יעורר יותר תלונות. הנסיון נעשה מתוך רצון כנה. אחד מהקשיים היה * כיצד למצוא אנשים אשר יכולים לנהל עסק כזה. בחוץ איש מאד נאמן, כי קל מאד להכשל בדברים אלה. צריך להיות איש המבין בעניני מסחר, ושיוודע לארגן גם מסחר בינלאומי, גם אכספורט. נתקלנו בעוד קושי אחד: איש שיקח לעצמו את התפקיד הזה, יצטרך ~~אחראי~~ להנזר מכל קשר עם המסק הקיים, מה שאינו קל.

היו"ר ד. צ. פנקס: כשנקבל את התקנות נעייין בהן. אני רוצה להעיר את תשומת לב שר האוצר לכך שלדעתי יהיה

יפוי כוח למשרד החקלאות לעבד את התכנית. האוצר צריך להשגיח על
ההוצאה לפועל מנקודת מבט כספית.

היו"ר ד. צ. פנקס: אני מציע להסתפק בדו"ח ששמענה. נרשום
לפנינו פקשהתמונה תהיה יותר מושלמת,
גם לגבי ~~אמצעים~~ הסכום וגם לגבי הפעולה הדרושה, שר האוצר יביא
את הדבר לוועדה. אפשר להתחיל בינתיים בפעולה ובנאיתנות מפרעות על חשבון
הסכום הזה, בגבולות של 200,000 ל"י. הכסף יכול להלקח מסעיף פיתוח,
חקלאות או מהרזרבה.

סכום: הועדה קבלה את הצעת היו"ר.

7. המסחר עם גרמניה:

א. ט. גניחובסקי: גרמניה
טר האוצר חייב לנו תשובה בענין המסחר עם / .

שר האוצר א. קפלן: אנו עומדים בפני קשיים בענין זה. הועדה

אספה חלק מן החומר; חלק מן האנשים

טוענים שאינם חייבים למסור. עומדת השאלה של חוק בענין זה. משרד
המספטים דן בבעייה אם לחת לוועדה תוקף. לוועדת חקירה, עם הזכויות
והסמכויות הקשורות בכך. בגרמניה יצרו למעשה שנים או שלושה חוקים
המספלים בעניני הפיצויים ליהודים. ישנו חוק בקשר לתשלום בעד רכוש
שנשדד או נמכר, הן של אנשים חיים, והן לאלה המיזגים את הקרבנות.
ישנו חוק שני, הדין בפיצויים לתושבי המחנות. נקבע גם פרוצדורה
בענין זה. הוקם משרד מיוחד, בעקר ~~אמצעים~~ בהשתתפות
הג'וינט והסוכנות, אשר ישתדל לרשום את התביעות ולהגיש את הבקשות.
זה בסעיף הראשון; בחלק השני הולכות ~~אמצעים~~ התביעות ונרשמות.
הבשחנו עזרה מסוימת כדי לארגן את התביעות הלאה. הקק"ל נכנסה פעם
לדבר זה.

כשעברנו לשאלה של סמוש התביעות,

נתקלנו בקשיים רבים. הקשיים נעשים מחוגים שונים, וקודם כל
מגרמניה גופא. בתי המשפט שם אינם זריזים ביותר; אנשים פרטיים
מטולטים ברכוש מטודלים להחביא עד כמה שאפשר. אחד מטליחי הסוכנות
עשה חשבון שאם נמשיך בטמפו כזה, יימשך הדבר 10 שנים. בכל אופן,
אופן, אחרי 10 שנים ישתנה המצב בעולם ובגרמניה, ויש חשש שיבטלו

ר.ט.

לסבול מעודף ייצור וחוסר עבודה. מכיון שגם הם יודעים שבחלק הם חיים על חשבון אמריקה, אפשר למצוא אצלם אזנים קשובות, ולומר מה אנחנו מוכנים לקנות ומה לא, כדי שיהיה חסכם מסוים בענין זה.

הנימוקים נגד ידועים לכל אחד. אדבר

על הניסוק בעד. הגענו לידי מסקנה שאם הספקולציה הפרטית תמשך עוד והסוכנות שנה או שנתיים, ~~אאאאאאאאאא~~ היהודית תקבל אולי עוד כמה אלפי לירות, הרי אחר כך ילך הכל לאיבוד. מדברים על רכוש של מאות מיליונים דולארים שאפשר להוציא אותם במשך 3 שנים. ברגע זה, הנרמנים עוד מעונינים להרשות את הדבר מנימוקים ברורים; הממשלה הגיעה לידי מסקנה שהן מנקודת התביעה הכללית לא ~~אאאא~~ את הכסף לגרמניה, והן מנקודת האזרה למעונינים, אנו חייבים לעשות זאת. צינור רשמי יסתום במידה רבה את הצינורות הבלתי רשמיים. אנשים מוציאים מה שהם יכולים להוציא מתוך חוסר ברירה.

הממשלה רצתה לקבוע פה מה היא תתן

ומה היא לא תתן לקנות. אם ירצו למכור דברים אשר אינם נחוצים לנו, לא נרצה לקחת אותם. הממשלה אינה יכולה לתבוע לעצמה כסף שהוא לטובה אנשים פרטיים או מוסדות פרטיים או לאוטיים. הדבר ייעשה בצורה של העברה, אולי לא רק לא"י, אלא גם לאקספורט. ייתכן ~~אאאאאאאאאא~~ שנמכור את האקספורט במדינות חוץ, אשר בין כך קונות את הדברים האלה. ייתכן שנפסיד מזה בערך הטאריקים, אבל הרוח בזמן קובע כאן הרבה מאד. הסוכנות היהודית, במידה שיש לה תביעות, היא צד בענין זה. יש לה 50% מהרכוש ללא יורשים.

ד"ר מ. סנה: לא הייתי רוצה שחילופי הדברים האלה

בועדה ייחשבו כפרוצדורה, ושהועדה

תרשום לפנייה את הענין הזה. אני רוצה להפנות את תשומת לבו של שר האוצר לכך שאינני מיעץ לשום ממשלה להכנס לתוך ענין זה בלי הכרעה מבורית, כי יש לכך התנגדות כפולה, גם פוליטית וגם טומרית צבורית. יש התנגדות כפולה לאיזה שהוא סגע עם הממשלה הגרמנית הזאת אשר אתה עומדים להכנס בסו"מ. ~~אאאאאאאאאא~~ אם יציגו את השאלה מה ביחס למו"מ עם הממשלה השניה, אחורה את רעתי. ההנדל היסודי ביניהן הוא בזה שהממשלה הזאת של הגרמנים, נבחרה על ידם מבלי שהובטחה אלימינציה של האלמנטים הנאציים.

ישיבת ועדת הכספים
20.2.59

אני מציע שלא תפתר השאלה הזאת אגב אורחה.
יש חיוב לזה שנתבע את כל התביעות החומריות והכספיות משלטונות הכבוש.
אבל, באמצעות התביעות האלה, לקיים סגעי א' עם ממשלת בון, זהו דבר
שאינן להכנס בו בלי הכרעה צבורית.

היו"ר ד.צ. פנקס: אני מציע לבקש משר האוצר שיואיל להודיע לנו
בסקרה שהממשלה תקבע עמדה סופית בעניין זה,
ואז נברר אם יש לדון בעניין זה כאן או בוועדה אחרת.

שר האוצר א. קפלן: הממשלה קבעה את עמדתה.

ד"ר י. בדר: אני מציע שהוועדה תפנה לנשיאות הכנסת, ותבקש
לסדר בעניין זה דיון בכנסת.

היו"ר ד.צ. פנקס: אם מי שהוא מהחברים מציע לשוב לדיון זה,
נברר אם הוא מעניינינו או מעניינה של ועדה
אחרת. אינני רואה בזה קשר ישיר לעבודתנו. הייתי מציע שלא בחליט עכשו
על דיון בכנסת. אני רוצה לקרוא את דברי שר האוצר מתוך הפרטיכל,
ולחשוב על הדבר. אין זה מונע מכל חבר הוועדה לבקש מהנשיאות להכניס
את הדבר לסדר היום של הכנסת. אבל אני מציע לחכות עוד שבוע, ואז
נראה אם יש מקום לכך או לא.

ד"ר י. בדר: אביא את הדבר לישיבה בשבוע הבא.

שר האוצר א. קפלן: כל זמן שהממשלה אינה מפרסמת את עמדתה,
אין חברי הכנסת יכולים לפרסם זאת.

8. שאילתה

א.מ. גניחובסקי: מר הופיין הודיע אתמול שהממשלה הודיעה לפני
א'א'א'א'א' 3/4 שנה על כך שהיא נכנסת לעניין השכון,
אלא שסטעם חילוקי דעות מפלגתיים בתוך ועדת הכספים, ארך הדבר זמן
כה רב. הוא אמר את זאת בבקורת נגד הממשלה באספת הבנק האפוזיקאי.
אני חושב שהדבר אינו נכון. לא היה עיכוב לזמן כה רב מצד הוועדה.

ישיבת ועדת הכספים
20.2.50

שר האוצר א. קפלן: אינני סבור שיש צורך לענות על כל בקורת, צא גם אם היא איננה מוצדקת.

9. חברת האשלג

שר האוצר א. קפלן: אקרא את הצעת הממשלה, ואח"כ אתן אינפורמציה בתשובה לשאלות.

"הועדה מאשרת את המלצת הממשלה לאפשר לתת

לחברת האשלג אפשרות לקבל הלואה מכספי המלווה של ארה"ב בסך 2,500,000 דולאר, ובתנאים דלקמן:

א. חברת האשלג תהפך לחברה ישראלית. אם יתברר לממשלה כי לע"ע אין הדבר ניתן לביצוע, אזי לפחות יועבר ללא דיחוי מושב ההנהלה הראשית של החברה מלונדון לישראל, וכן ירוכזו בישראל הפעולות המעשיות של הנהלת עניני החברה.

ב. הרוב המכריע של מניוול ההצבעה יהיה שמור צא בידי מוסדות ואישים יהודיים. עם זאת תינתן אפשרות מלאה לרכישה חופשית של מניות הצבעה ע"י גורמים ישראלים - הממשלה, חברות ופרטים - הן בהון הקיים והן בהון הנוסף, במגמה להבטיח השפעה של ישראל ותושביה על הנהלת החברה.

ג. החברה תבטיח מצידה הון נוסף של לפחות טך 5,000,000 דולאר, לשם מטונו של חידוש המפעל בדרום ים המלח והרחבתו - כולל אצאאך שכון פעילים במקום.

ד. תובטח אספקת מים מתוקים למפעל בדרום ים המלח, אלא אם כן תוכיח החברה אפשרות אחרת להבטחת מהלכה התקין של העבודה.

ה. לא תעשה ע"י החברה כל פעולה בקשר עם מפעל הצפון ולא יתנהל על ידה כל מו"מ עם גורמי חוץ בגדון זה - בלי אישור ממשלת א"י.

במקרה ותחודש העבודה בדרום על יסוד ניצול מקור המים המתוקים שתחום עבר הירדן, יובטח חלקה ההוגן של ממשלת עבר הירדן בהכנסות החברה.

ו. החברה תישא, במחצית ההוצאות של כביש באר שבע - קורנוב - סדום, אשר ייסלל ע"י הממשלה.

ז. החברה תכנס במו"מ עם הממשלה על שנויים מתאימים בחוזה בין החברה צאאאאא ובין ממשלת ישראל ויובטח ייצוג מתאים לממשלה בהנהלת החברה. החברה תהיה מוכנה בכל עת שהממשלה תודיע על רצונה לכן, להכנס למו"מ

